

Didžiai Gerbiamas
Pone Pulkininke,

Atvykę į Gleisgarbeno stovyklą tuoj nusprendėme susižinoti su Tamsta. Nežinodami Tamstos adreso, parašėm pulk. Griniui, prašydami, kad kas nors iš Berlyno mus atlankytų. Tuo tarpu į čia atvyko p. Baronas ir painformavo visą mūsų "koloniją" apie draugiją, jos užmačias, draudimą politikuoti ir t.t. Suprasdami, kad visai atbėgėlių masei, nors ji kol kas ir nedidelė, plačiai svarstyti rusų - vokiečių santykių raidos ir nedera, mes, čia esantieji vad. voldemarininkai, turime ir savų samprotavimų. Juos ir norime Tamstai išdėstyti.

Greta daugelio atbėgėlių, kurie čia atsirado vien savo kailį gelbėdami, yra nemažai ir tokių, kurie nori išsijungti į aktinę kovą su bolševizmu. Į tą kovą, kuri vėliau ar anksčiau turės iš čia prasidėti. Tam reikalui mes turime pradėti ruoštis iš anksto. Kadangi šiai kovai vadovaus Reichas, tai mes turime atsiduoti visiškai jo dispozicijon. Bet būdami išsisklaidę po plačią Vokietiją, turime turėti vieną vadą, kuris ne tik mus visus sujungtų, bet taip pat jau dabar reikėtų visų užsieniuose (bent Europoje) gyvenančių lietuvių valią, juos atstovautų ir rodytų aktinę kovą.

Žinodami Tamstos nusistatymą ir paskutinių metų žygius bei pastangas gelbėti lietuvių tautą atitinkama politine veikla, mes, vad. voldemarininkais, laikome Tamstą vieninteliu asmenim, galinčiu tas pareigas pasiimti. Gal būt šios pareigos bus atsakingos ir sunkios, bet politikos žmogus nebėra sau žmogum. Tamstai, kaip kariui ir diplomatu, labiausiai ir dera šiandieną atsistoti priekyje aktinėje kovoje jančios lietuvių tautos dalies.

Viena ausim girdėjome apie kai-kurių asmenų mėginimus rodyti aktinę kovą vadovauti lietuviams emigrantams. Mes visuomet būsim priešingi visokiems Smetonoms, Karveliams, Turauskams ar kas jie bebūtų. Tarp kitų į stovyklą vakar atvyko J. Viliušis, kuris pasisakė užmezgęs ryšius su Tamsta. P. Viliušio veikla mūsų patenkinti irgi negali: nors ir buvęs voldemarininkas jis buvo susidėjęs su tautininkais, buvo jų seime, o dabar vėl mėgina apeliuoti į aktyvesnius, priešseiminčius laikus.

Atbėgėlių tarpe yra keletas žmonių, kurie tebesupa Smetoną aureole ir mėgina jį teisinti kartu dėdami jam kai - kurių vilčių. Juos tik grabo lenta beištalsys. Daugumas "saugumininkų" džiaugiasi išnešę kailį ir lenktinčiau buv. režimo niekinime. Jaučiasi, kad stovykloje yra ir atsiųstų bolševikų agentų. Reikia laukti, kad jie greit išryškės.

Aktingiausi emigracijoje be abejo bus krikščionys. Jų pastangos jau dabar linksta į Amerikos lietuvius. Žinant, kad jų tarpe yra vertingų ir pajėgių žmonių, su jais teks veikti bendrai, kiek galint elminuojant iš vadovavimo. Mums atrodo, kad bet kokių lietuvių centrų steigimas ne Vokietijoje, esamose sąlygose galėtų Lietuvos reikalui daugiau pakenkti, nei padėti, ypač jei tie centrai steigtųsi be vokiečių pritarimo.

Tik atvykę į Eitkūnus ir keletą pažįstamų paskatintas, aš ėmiausi iniciatyvos ir parašiau porą minčių apie liet. atbėgėlių organizavimą ir apie Amerikos lietuvių vaidmenį būsimoje kovoje su bolševizmu. Tie raštai nuėjo į Tilžę pas Regierungsratą Dr. Graefe. Nuorašus siunčiau Tamstai susipažinti. Nors ir jaučiau, kad Berlyne yra daromi atitinkami žygiai, bet tuos raštėlius padaviau norėdamas parodyti atbėgėlių lietuvių nuotaikas. Atsakymo iš Dr. Graefe negavau - jis tik paklausė manęs, ar esu girdėjęs p. Barono informaciją. Taigi kol kas niekas iš mūsų nesame linkę ką nors pradėti savo atsakomybe veikti politinėje plotmėje.

Žinoma, labai pageidautumėm asmeninio kontakto su Tamsta. Jei

Tamstos atvykimas į čia atsirastų kliūčių, šio laiško pateikėjai p.p. Dženkaičiai mums painformuos apie savo atsilankymą pas Tamstą. Jie daug ką galės Tamstai paaiškinti ir žodžiu, ko laiške neįmanoma sutalpinti. Kadangi ateityje numatome nuolat palaikyti ryšį tarpusavyje, tai norėtumėm išlaikyti vieningą liniją. Mūsų laikysenai būtina, kad Tamsta nustatytum gaires ar event. duotum nurodymų.

Tikėdami Tamstos stipria ir sėkminga vadovybe, vieningai reiškiam Tamstai gilią pagarbą ir visišką atsidavimą.

1940.VIII.23 d.

J. Dženkaitis

J.Pyragius

Puodžius

Gen.Št.mjr. Bulika

P. Skurauskas

S. Matulevičius

inž. K. Brunius

Ltn. Aušrotas